XVIII-ik évfolyam. 49-ik szám. Köszeg, 1898. deczember 4-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Kultura és kenyér.

A mióta az értelmiségi pályákat a jogegyenlőség a társadalom összes rétegeinek megnyitotta, a tudomány egyuttal kenyér is. Nem egy kiváltságos, földi javakkal is megáldott társadalmi osztályé többé a tudományos pálya, hanem mindenkié — gazdagé, szegényé egyaránt — aki részt kér magának belőle. Sőt a kevésbbé tehetős családi vagyonnal nem biró osztály sürübben és buzgóbban keresi föl a nagyobb képzettséget kivánó pályákat, mert csak ez az egyetlen mód kinálkozik arra, hogy kiemelkedhessék a saját rétegéből. A tudományt mivelik hát manapság a tudományért magáért, de a kenyérért is.

Ám az uj rend még nem ment annyira át a vérünkbe, hogy az értelmiségi pályákat az uj rend szempontjából kellőkép fel tudnók fogni. Lehet, hogy önzésünk, lehet, hogy ideálizmusunk sugallja azt a nézetünket — legalább szeretünk hajolni e nézet felé — hogy a tudományért nem kell csengő érccel fizetnünk, hogy az agyak munkáját nem pénzzel, hanem tisztelettel és elismeréssel — ha tetszik babérral — kell jutalmaznunk.

Csakugyan van ebben a felfogásban valami emelkedett, de nem számol e felfogás a való élettel, a kézzelfogható valósággal és azzal, hogy a tudomány csak a léleknek táplálék, de a testnek nem.

Az értelmiségi pályákon lévők nem is fojthatják el panaszaikat. Némely pályán a baj ugyan nem akút, de vannak pályák, amelyeken a helyzet szinte tarthatatlan, igy a köztisztviselői pályán lévők, bizonyára a körülmények sulyos terhétől nyomatva fakadnak ki a tarthatatlan állapotok ellen. Van e kifakadásban tán kelleténél több szenvedély és keserüség, de semmi kétség, a tisztviselők panasza lényegében érthető, mert az összes értelmiségi pályák panaszai nyilvánulnak meg benne. Akármelyiket veszszük, elmondhatjuk róla, hogy rászolgál a társadalom elismerésére, hálajára. Ezt az elismerést, hálát azonban a társadalom és az egyes ember ne csak biztatással dokumentálja, hanem egyenesen azzal, hogy anyagi eszközökkel, mondjuk ki kereken, fizetéssel módot adjon a megélhetésre.

Az értelmiségi pályákon lévőkre általában ráillik a sok panasz, a mely mostanában felhangzik. A feladatok, melyet e pályák betöltenek és a munka, melyet végeznek, nincs arányban azzal, amit ezek fejében a társadalom nyujt.

De a társadalom nem csak hivatásuk betöltését és feladatuk teljesitését követeli tőlük, hanem sokkal többet. A társadalomnak vannak kulturális intézményei, melyeket az emelkedett értelmiségű társadalmi osztályok részére teremtett. Ez intézményeket ez osztályoknak maguknak kell fentartaniok. Ez osztály pedig épp az az osztály, melyet viszont a társadalom nem tart fenn legalább nem méltányosan. A mérleg egyik serpenyőjében vannak tehát az óriási kulturális terhek, a melyeket az értelmiségi pályákon lévőkre a társadalom ráró, a mérleg másik oldala, a társadalom ellenszolgáltatásai, pedig nem nyom eleget. Nem csoda tehát, ha a mérleget azok a nagy terhek felbillentik s a kulturális terhek nyomását nem birják el épp azok, akik a kulturát csinálják, nevelik és emelik.

Szemben áll hát a két véglet: a kulturális hivatás és a megélhetés. Még pedig nem akármiféle megélhetés. Mert a társadalom igen magasra tüzte ki a kultura vezetőjének standart of life-ját. A két végletet kiegyeztetni: ezt a társadalmi problémát kell megoldania a jövőnek, mert a probléma felette kényes és a társadalom gondolkodásmódjának átalakulását követeli, hogy megoldható legyen. A két véglet egy-egy szélsőség s nincs nehezebb, mint szélsőségek közt az arany középutat megtalálni.

A prébléma megoldásában azonban nem csak a társadalomnak lesz része, hanem az államnak is. Első sorban az államnak kell majd jó példával előljárnia olykép, hogy azokat a funkcionáriusait, melyektől fokozott értelmiséget és képzettséget követel, jelentékenyen fokozottabb anyagi jutalommal tüntesse ki. Másrészt pedig gondosan törvényekkel biztositsa az állam azokon a kulturális pályákon a megélhetést, amely pályák ma ki vannak téve a társadalom önkényének, mint például az orvosi pálya.

Ha az állam minderről gondoskodni fog, a társadalom felfogása is át fog alakulni és köztudattá válik a társadalomban az a felfogás, hogy aki olyan elsőrangu társadalmi szükségletet elégit ki, mint a milyen a kultura, az számithat arra, hogy a társadalom viszont fedezze az ő legelsőrangu szükségletét, mint a milyen az illő megélhetés.

H.

TÁRCZA.

A horvátok Kőszegen.

— Hiteles okiratok és több szemtanu elbeszélése nyomán irta W. A. —

A félszázad előtt lefolyt szabadságharcz hullámai már magasra csapkodtak, midőn Batthyány Lajos gróf miniszterelnök 1848. évi augusztus 21-én kelt iratában a Dunántul hatóságait a horvátok betörésének esketőségére figyelmeztette s a fenyegetett haza védelmére szükséges előkészületek megtételére fölhivta. Augusztus 25-én érkezett Kőszeg városához a miniszterelnöknek e tárgyban kibocsátott leirata, mire a város közönsége a lakosságot fölszólitotta, hogy minél számosabban jelentkezzenek önkénteseknek s a fölös számu fegyvereket ezek részére engedje át. A város egyuttal 100 db fegyver beszerzését határozta el s megkereste a belügyminisztert, hogy a tüzhelynél visszamaradt nemzetőrök részére szükséges töltényeket minél előbb küldje el.

Komoly időket éltek. A nemzetőrség, melynek élén *Preiszler* Antal nyugalmazott százados állott, naponkint erősen gyakorolta magát a fegyverfogatásban; a város egyre toborzotta a honvédsereg szaporitásához szükséges legénységet; a templomok szószékeiről a sebesülteknek való tépések készitésére szólitották fel a hiveket. A háboru reinképeit, miket a lakosság eddig csak képzeletben látott, a szeptember 28-án ideérkezett *Békássy* Imre kormánybiztos élénk szinekben festette a városi közgyülés előtt. Elmondta, hogy az országba berontott ellenség utjában pusztit, rabol és ártatlan gyermekeket is öldös. A haza fiainak segitségére appelál s felszólitja a várost, hogy a miniszterelnök rendelete értelmében Kőszeg még 57 ujoncot állitson ki. A város, mely a nemzeti kormány intézkedéseit eddig is a leglelkiismeretesebben foganatositotta, most, a legfőbb veszedelem pillanatában sem késett hazafiui kötelességeinek teljesitésével. Megajánlotta az ujabb véradót is. Időközben a horvátok közeledezéséről érkeztek egyre-másra a hirek. Békássy kormánybiztos október 7-én Jellasich seregének menetirányát tudatva, a helybeli nemzetőrség kiurozditására szólitotta fel a hatóságot. Október 8-án maga a nemzetőrség őrnagya, Preiszler Antal Vidos József tábornok parancsaira hivatkozva arról értesitette a várost, hogy csapatával 11-én hagyja el Kőszeget, de az elvonulás a 9-én érkezett ujabb utasitások következtében nem történt meg. Október 10-én reggel kelt levelével *Szél* József kormánybiztos a város polgármesterét arról értesitette, hogy miután az ellenség Kőszeg felé veszi utját, a népfölkelés eszközlésével *Reiszig* Alajos kormánybiztos bizatott meg s ennek folytán a város lakossága a fegyveres fölkelésre készüljön, hogy a harangok félreverésére mindenki kitüzött helyét elfoglalhassa. Október 11-én reggel 6 órakor *Niczky* Sándor soproni kormánybiztos tudósitja a város közönségét, hogy a horvát sereg, mely 20 ezer emberből áll, a sopronmegyei népfalkelőket visszaverte s most Kőszeg felé vonul, hol, ha meg nem támadják, sőt élelemmel is ellátják, a lakosságnak nem lesz kára. Nem is jutott itt eszébe senkinek sem a horvátokkal való szembeszállás, hisz fegyveres népe nem volt a városnak, sőt kilátása sem arra, hogy bárhonnan segitséget kapjon. A városi közgyülésen azonban, hol a vélettlennel is számoltak, kimondták mégis, hogy megsegitve, a város kész a legnagyobb elszánsággal az ellenség megtámadására. Segitség nem érkezett, sőt a helybeli nemzetőrség is Csepreg felé vonult, ugy hogy a város teljesen védtelenül állott s nem csodálható tehát, ha Theodorovitsnak okt. 11-én déli 12 órakor Horpácson kelt levele értelmében készek voltak a kőszegiek az átvonuló horvát sereg részére szükséges élelmiszerek kiszolgáltatásáról gondoskodni. A létrejött megállapodáshoz képest a horvát sereg az alsó erdő szélével érintkező csepregi ut mellékén helyezkedett el a *Nagy* Károly polgármester a város részéről nyert utasitás szerint garanczia kért a horvátok vezérétől, hogy serege mindennemü kicsapongásoktól és kártételektől tartózkodni fog, mely esetben a város kiszolgáltatja a kivánt élelmi szereket. Megegyeztek a felek abban is, hogy a betegháztól le a mai vashidig a Gyöngyös balpartja mentén nemzetőrökből álló őrvonal álljon fel, mely a horvátokat szemmel tarthassa és a netalán kicsapongásra hajlókat elfoghassa. Ez az intézkedés nem vált fölöslegessé, mert a horvátok közül sokan, leginkább csókési gondolattal elhagyták a táborhelyet s a városba igyekeztek. 55-öt fogott el a nemzetőrség s szállitott be a városházi börtönhelyiségekbe. A sereg zöme egészben csöndesen viselkedett kijelölt helyén s készült az ut folytatására Körmend felé, De az est beálltával Theodorovits mást gondolt. Megpillantván ugyanis a távolban fénylő őrtüzeket s tartván az utirányben gyülekező népfelkelőktől, hirtelen elhatározással a Gyöngyös völgyén fölfelé igyekezett az osztrák határra. A 11. és 12. között való éjjelen meginditotta népét s előcsapata alejénte egészen zavartalanul vonult el; de a midőn a betegház északkeleti szögletéhez ért, hol Handler József épitőmester állott őrt, akadályra talált s fegyverét használta. Handler ugyanis, ki kötelessége teljesitése közben nem egy horvátot fegyverzett le és fogott már el, az eléje kerülő csapatot egymaga akarta feltartóstatni, ami életébe került, mert a horvát csapat szuronyaival és puskáival rontott neki és megölte.

A Handler esetén kivül más baj nem érte a kőszegieket, kik akkor is csendesen viselkedtek, mikor az elvonuló horvátok nyomát követő vidéki felkelő nép vetődött be a városba s dühösen káromkodások között a várost az ellenséggel való czimboraséggal vádolta,

(Folyt. köv.)

HIREK.

— **Személyi hirek.** *Esterházy* Miklós herczeg ifju nejével mult csütörtökön vonult be ünnepies módon téli szállására, kismartoni kastélyába. — *Lóskay* Gábor honvéd-alezredes, a 18. honvédgyalogezred parancsnoka az itteni zászlóalj megszemlélésére szombaton Kőszegre érkezett. A szemle eredményével nagyon meg volt elégedve a hétfőn délben ismét elutazott. — Dr. *Dreiszker* Ferencz vizgyógyintézeti orvos a mult héten Budapesten tartózkodott.

— **A király uralkodói jubileuma.** 50 éves fordulóját annak, hogy ő felsége elfoglalta ősei trónját, nálunk is megünnepelték. Deczember 1-én este a helybeli zene-kar disztanárodót rendezett s már minden előkészület megtörtént deczember 2-ának megünneplése. E nap reggelén nemzeti szinü lobogókat tüztek ki több nyilvános és magán épületre s 9 órakor hivatalos istentiszteletet tartottak a kath. plébánia-templomban, hol ez alkalommal a hatóságok majdnem teljes, a hatóság pedig képviseletileg volt jelen. Az ünnepi bálaadó istentiszteleten *Major* János prépost pontifikált számos segédlettel.

10 órakor a katonaság ünnepelt a katonai alreáliskolában. A folyosón oltárt emeltek, melynél *Beer* Károly katonai alreáliskolai lelkész-tanár mondott misét. A misén ott volt a helyben állomásozó összes katonaság teljes diszben. Istentisztelet után osztották ki a jubileumi érmeket, a katonaságét ott künn az elreáliskolában, a polgári elemét a városházán. A legénységnek jó napja volt. Három tál ételt kapott és boradagot a jó kőszegiből.

— **Jubileumi éremkiosztás.** A jubileumi érmek kiosztása tervszerüen deczember 2-án lett megtartva. E napon reggel a katonai alreáliskola parkjában megjelent az egész helyőrség, hol délelőtt 10 órakor egy felállitott oltár előtt *Beer* Károly katonai lelkész ünnepi misét mondott. A honvédség díszszázadát *Dreher* százados, a 19. gyalogezredet *Lubenick* százados vezette. Mise után *Schuppler* ezredes állomásparancsnok a tisztekhez és legénységhez szép beszédet intézett német nyelven, melyet *Grieshaber* százados tolmácsolt magyar nyelven. A honvédekhez *Horváth* G. százados tartott lelkes beszédet, melynek visszhangja háromszoros dörgő *éljen* volt. Ezek után *Vidos* altábornagy feltüzte első sorban *Schuppler* ezredes mellére a vörös szalagos emlékérmet, *Schuppler* ezredes pedig a helyőrség tisztikarának. Majd diszmenet volt s a legénység bevonult a kaszárnyákba, hol a tisztikar kiosztotta közöttük az emlékermeket. A legénység ezen alkalommal pecsenyével és borral bővitve kapta a menszait s egész napon szabad kimenőjük volt. A tiszti étkezőkben is diszebéd volt, hol a parancsnokok mondottak felköszöntőt a királyra. A czivileknek a városházán mintegy négyszáz érmet osztottak ki.

— **Kitüntetés.** *Schuppler* Henrik alezredesnek a kőszegi katonai alreáliskola parancsnokának a király a katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Kitüntetés.** Király ő felsége *Major* János prépost, városunk nagy érdemü plébánosát a katonai lelkészkedés terén szerzett érdei elismeréseül a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A kitüntetésről szóló hir a hivatalos lap mult vasárnapi számában jelent meg s városunkban általános meglepetést okozott. Sokan, a többi között *Schuppler* Henrik ezredes, tér-parancsnok is azonnal üdvözlésére sietett a kitüntetettnek, kit szinten meglepett a királyi kegy s ki tényleg annyiban szerzett érdemeket a katonai lelkészkedés terén, hogy, mióta az ezred-káplánságokat beszüntették, tehát körülbelül 30 év óta, a helyben állomásozó katonaság lelki dolgaiban mindenkori káplánjaival nagy buzgalommal végzett és végez ma is mindent.

— **Uj honpolgár.** *Strnadt* Márton helybeli órás fölvétetvén magát a magyar állam kötelékébe, f. é. november hó 29-én tette le a magyar állampolgári esküt.

— **Hazatért katonák.** A 83. sz. cs. és kir. gyalogezrednél három szolgalati evüket kitöltött katonáink november hó 26-án érkeztek haza Trebinjéből. A hazatértek között van *Schlögl* Ferencz is, néhai *Schlögl* János polgártársunk derék fia.

— **A nők kérelme.** A helybeli *katholikus jótékony nőegyesület* tagjai a közeledő karácsonyi ünnepek alkalmával számos szegényt szoktak segiteni. E czélra a közönséget adakozásra hívják fel, kérve az adakozókat, hogy filléreiket, a ruhadarabokat vagy ételnemüeket juttassák az egyesületi elnökhöz,

özv. Nykodém Jánosnéhoz.

— **Kérelem.** A kőszegi jótékony *női kör* választmánya lapunk útján is felkér minden nemes emberbarátot, hogy a szegény tanuló-ifjuság karácsonyfájához kegyes adományával járulni sziveskedjék. Adományokat köszönettel vesz át az elnök:

Hanély Antalné.

— **A kereskedelmi kör vigalma.** A kőszegi kereskedelmi körnek a mult szombaton megtartott működedvelő-estéje nem hozta meg a várt sikert — anyagilag. Kevés látogató volt s a kiknek első sorban kellett volna megjelenésükkel a kereskedelmi kör estéjét emelni, a teljes sikert biztositani, azok hiányoztak: a kereskedők maguk. Sajnálattal veszünk tudomást e hirről, mely ujabb bizonysága ama ténynek, hogy társadalmi intézményeink iránt fagyos érzéketlenséggel viseltetünk. Ez a közönyösség pusztitotta el már nem egy szép fejlődésnek indult intézményünket s ez vet vissza bennünket oda, a hol voltunk évtizedekkel ezelőtt. Szóval haladunk egyre — visszafelé.

— **Köszönetnyilvánitás.** A kőszegi kereskedelmi körnek mult hó 26-án megtartott mulatsága alkalmával a közönség köréből többen szivesek voltak felülfizetni, miért ezuton nyilvánitja köszönetét

a kör elnöksége.

— **Hangverseny.** Már emlitettük egyik előző számunkban, hogy deczember 8-án a bálház termében, egy női trifolium tart hangversenyt mely rendkivül nagy érdeklődésnek igérkezik. *Miss* Florence Evangeline hangversenyénekesnő, miss *Townshend* Cirria zongoraművésznő és *Muck* Miczi kisasszony hegedüművésznő lépnek fel a következő műsorral:

1. Beethoven, *Menuetto e Presto con fuoco*, Op. 31. Townshend Carrie. — 2. Mozart, *L'Amero* (*Re Pastore*) Florence Evangeline. — 3. Mendelssohn, *Hegedü-Concert*, E-moll, Muck Miczi. — 4. a) Durand, *Valse de Concert*, b) Alabieff-Liszt, *Le Rossignol*, c) Moskowski, *Caprice Espagnol*, Townshend Carrie. — 5. a) David, „*Perle du Brésil*" cz. operából, b) Goring Thomas, *Ma Voisienne*, Florence Evangeline. — 6. Sarasata, *Zigeunerweisen*, Muck Miczi. — Meyerbeer, *Ombra Leggiera* „*Dinorah*" cz. operából.

— **Szilveszter-est.** A kőszegi fiatalemberek szilveszter estéjén a bálház termében mulatságot rendeznek melyre az előkészületeket már megtették.

— **Megyegyülés.** Vasvármegye közigazgatási bizottsága holnap, deczember 5-én rendes negyedévi közgyülését tartja, melynek tárgysorozata körülbelül 150 pontot képez.

— **Tüzkárosult földink.** *Szilágyi* József sámfalvi plébános házánál november 29-én kigyulladt az egyik pajta, mely a benne levő gabonával és takarmánykészlettel elégett. A kárnak csak egy része terül meg.

— **Halalozás.** Folyó évi november hó 29-én meghalt városunkban özvegy *Pollok* Ferenczné, szül. Puix Mária 47 éves korában.

— **Szinházi hir.** *Havy* Lajos szinigazgatónak jelenleg Esztergomban működő társulata deczember 10-én kezdi meg előadásait Kőszegen a *Primadonna* czimu darabbal. Mátrai szinházi titkár a mult héten itt tartózkodott a berletet gyüjtött. A szintársulat névsora a következő:

Férfiak: Havy Lajos, igazgató, drámai s kedelyes apa, Mátray Gyula, jellem szerelmes (rendező), Balogh Árpád, népszinmű és operette bariton (rendező), Heltai Nándor, operette énekes, társalgási, Keller Antal, komikus, Kemeny Albert, karnagy, Jambory Károly, jellem, itj. Abonyi Gyula, bonvivan, Zendy Mihály, apaszinész, Csiszér Arthur, lyrai szerelmes, Majoros Andor, Bácskay György, Falusy Jenő, Halász Alfred kar- és segédszinészek.

Nők: Bera Róza, operette és népszinmű énekesnő., Püspöky Rózsika, operette soubrette, naiva, B. Szücs Margit, drámai szende, és hősnő, Havyné Rózsa, vigjáték es operette komika, Heltayné Rózsa, drámai s társalgási, Mátray Gyulané, paraszt comika, Recskei Hermin, drámai anya, Daczó Vilma, soubrette, társalgási szinesznő, Váradi Mari, Balogh Julia, Bácskainé Mari, Tajthy Etel kardalos és segédszinésznők, Havy Rózsika, Havy Ida, Heltai Andorka gyermekszereplők. Falusy Jenő, diszmester, Rózsa Mihály ruhatáros és Fekete Mihály szertáros két segéddel.

Ami a repertoirt illeti, az többnyire jó darabokat tüntet fel, közte több ujdonságot. Szivesen látjuk városunkban a szintársulatot s hisszük, hogy közönség és szinészet kölcsönösen meg lesz egymással elégedve.

— **Vadászat.** *Thomas* Lajos dr. folyó hó 14-én a csömötei határban nagy vadászatot rendez, melyre a környékről is sokan hivatalosok.

— **Az időjárás november havában.** Az átlagos hőmérséklet reggel 7 órakor 5·1°, délután 2 órakor 9·0°, este 9 órakor 6·3°, tehát a napi hőmérséklet 6·8° volt. Legmelegebb 1-én volt 16·1°-kal, leghidegebb 20-án — 2·2°-kal. 19-én volt az első jég. Ha ezt összehasonlitjuk a rendes e havi hőmérséklettel, ugy találjuk, hogy az idén 4°-kal melegebb volt a szokottnál. A legsulymérő átlagosan 738 mm-en állott, 1·6 mm-rel a rendesen felüli. Legmagasabban, 751·3 mm-en 19-en, legalantabb, 719·3 mm-en 26-án állott. — Csapadék 4 napon volt és menynyisége 54·7 mm. tett, 6 mm-rel kevesebbet a rendesnél. Novemberben egy szokatlan tüneménye volt a zivatar 26-án. Egész tiszta idő 2, egészen borus idő 9 napon volt. Szélirányban a déli volt az uralkodó, t. i. 56 izben déli és délnyugati és 17 izben északi és északnyugati szél.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvvezető hivatalban 1898. évi november havában 17 születési, 3 házassági és 10 halálozási esetet jegyeztek be.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Pollok, Ferenczné után a 85. 70 hsz. 59 házszámu birtokok, illetőleg az utóbb nevezettnek $^1/_{100}$-ad része összesen 95 frt becsértékben Pollok Miklós javára. Bierbauer Lipót után a 806. 807. 1431. 1576. 2938. 6020—6023). 1718. 1713. 771. (4297—4299) 2506: (4063—4064). 1735. 1185. (4724—4725) 2151/a. 4389—4390:) (4521—4522). (4633—4634). 3258. (4712—4713) (4726—4727) 5374. 5406. (7305—7306) (4635—4636) 5371. 5372. 5373. (2669—2670/b.) — (4722—4723) — (4523—4524) 3249. (4870—4972) hrsz. 487 számu háznak $^1/_8$ része özv. Sziklai Emilia javára.

— **Az ujságirói sorsjáték fényeremények.** Pár nap óta ritka szép látványosságban gyönyörködhetnek a Kossuth Lajos-utczán járó-kelők. Ez az ujságirói sorsjáték kezelőségének kettős kirakata, melyben ki vannak állitva a Budapesti Ujságirók Egyesülete által rendezett sorsjáték fényeremenytárgyai. A sorsjáték-bizottság, mely magát kiegészitette *Radisich* Jenővel az orsz. iparművészeti muzeum igazgatójával és *Keszler* József dr. tanárral, *Jeszenszky* István dr. kir. közjegyző jelenlétében vizsgálta meg a sorsjáték kezelősége által beszerzett nyeremény tárgyakat, melyek egytől-egyig *Bachruch* cs. és kir. udvari szállitó ékszerész hirneves műhelyéből kerültek ki. A 100,000 korona értékü fényeremény pompája, szépsége művészi kompozicziója valósággal meglepte a bizottságot, s a szakérők gondos megvizsgálás után konstatálták, hogy értékére nézve is teljesen megfelel a megszabott föltételeknek. Ez a fényeremény egy egész ékszer-garnitura, mely gyémántokkal és hatalmas drágaköveket kirakott diademből, nyakékből, karpereczből, melltűből, fülbevalóból és egy gyűrűből áll. Olyan ékszerek, amiket bármelyik fejedelemnő is büszkén viselhet. A 20,000 koronás fényeremény egy pompás gyémántokkal kirakott nyakék és fülbevaló. A bizottság arra vonatkozólag is konstatálta, hogy ugy ötvösművészeti szempontból, mint értékére nézve egyforman megfelel a föltételeknek. A bizottság ezen kivül a többi nyeremenytárgyat is gondosan megvizsgálta, s valamennyire nézve a legkedvezőbb véleményt mondotte ki, amit azután a jelenvolt kir. közjegyző jegyzőkönyvbe foglalt. A nyeremény-tárgyaknak állandóan sok a bámulója. Főkép az esti órákban, amikor pazar villamos világitás mellett valósággal kápráztató látványosságot nyujtanak. A sorsjáték első huzása már január 4-én megtartatik a vigadó nagytermében, s igy a közönség jól teszi, ha mielőbb ellátja magát sorsjegyekkel, annyival inkább, mert innen-onnan elfogynak, olyan nagy a kelendőségök. Minden sorsjegy, melynek ára csak 50 kr. mind a hat huzáson játszik, s igy egy sorsjegygyel hat nyereményt is lelet csinálni. A sorsjáték kezelősége kötelezi magát, hogy a nyeremenytárgyakat, ha a nyerő fél kivánja, 20% levonása mellett készpénzzel visszaváltja.

Irodalmi esemény.

(A Nagy Képes Világtörténetről.)

(Vége.)

Ebből következik aztán, hogy általánositásnak, állandó typusok alkotásának a történetben nincs helye. A legáltalánosabb szempontok kitüzése mellett is megtartja jogát az egyes tény, a történeti ismeretnek részlete. Ugy a mint az eszmék hiánya lélektelenné teszi az előadást, ugy homályossá és ingadozóvá válik az, ha az egyes tény tisztázva, külön tartva nincs, hanem önállóság nélkül olvad be a hasonlitásoknak ködös, zürzavaros tengerébe. Ezért az általános eszméket kereső, az egyes jelentéseket összefüző elmélkedés mellett egyenrangu tényező gyanánt lép fel a részletekbe ment, egész az aprólékosságig bonczoló história kritika. Mit is erne az olyan okoskodás, a melynek alapjául szolgáló tények nem teljesen igazak.

De van-e egyáltalában történeti tudomány? Nem tapasztalhatjuk-e napról napra, hogy a legegyszerübb mindennapos tényeket annyiféle árnyalattal adják elénk, hogy még a résztvevőnek is bajos tudnia a teljes igazságot. Nem tudjuk-e, hogy a mit évszázadokon át ájtatos hittel könyezett nemzeteknek, korszakoknak hagyománya, azt mesének, igen csekély történeti alkotó részeket magában foglaló mondának mutatja ki a tudományos megrostálás. Nem mondták-e az igazság némi látszatával fable convenue-nek az egész megirt történetet? Hol keressük tehát a tudományos meggyőződésnek és a jogosult kétkedésnek határát?

Valójában ugy áll a dolog, hogy a mihez kétség fér, annak édes-kevés köze van az előadó történethez.

A történelmi kritika szétszedte, különböző korokban létesült alkotórészeire bontotta azt a könyvet, melynek betüjét szent igazság gyanánt tiszteli a népek nagy része: a bibliát. De mi benne igazán történeti, a prófétai lélek ihletése, az egy-isten uralom megalapitása a földön, az igaz és szilárd marad, mint a kőszikla. Milyen keveset fogadunk már el abból, mit Livius Róma keletkezéséről és növekedéséről mesél! De bárminő kétesek is az egyes nevek és számok, Róma politikai és katonai, jogi és gazdasági világuralom megdönthetetlen tény marad. Minő sivár és üres a középkor első századainak reánk maradt történelmi irodalma, mennyi kétség fér minden adatához. De azért a modern népek megtelepedése, állami szervezkedése végbement, és a mi azon sötét századokban történt annak mai napig is érezhető a hatása.

Igy, egy más szempontból nézve is, azon eredményre jutunk, hogy a történet anyagát első sorban az eszmékben és azokat megvalósitó intézményekben keressük, ne pedig egyes személyekben, vagy egyes intézményekben."

Mi, akik láttuk, mennyire váltja be a „Nagy Képes Világtörténet ezt a mélységes programmot, elárulhatjuk, hogy modernebb és teljesebb világtörténete még nem volt a világ egyetlen nemzetének sem, mint ez lesz. Világosság, teljesség, érdekesség — ezek az irányitó momentumok az előadásban, s mintha a tudományos czélt a művészet még inkább elő akarná segiteni, az illusztrácziókban igazán kimeríthetetlen bősége tárkitja az elmondott eseményeket. S ezek nem a sablonos megszokott illusztrácziók. Nem azok az elképzelt, hazug képek, amelyekben tönb a fantázia, mint az igazság és szépség, hanem csupa olyan művészi reproduktió, mely az egykoru emlékeket, a világ összes muzeumaiban szétszórt történeti ereklyéket hozza az olvasó szeme elé. Valósággal ugy, van, hogy a historikus elbeszélését olvassa, elvonul az olvasó szeme előtt a világ minden zsuzsuma, s a kellő helyen megmutatja mindazokat a -codás ereklyéket, melyek abból az időből, irásban, képben vagy kőben ránk maradtak. Soha szebb és teljesebb galéria nem kinálta még a látványosságait publikumnak, mint a Nagy Képes Világtörténet képgyüjteménye. Az embernek a történet olvasása közben az az érzése támad, hogy átálmodja magában az egész világ életét és ujra látja mind azt a csodát, amit elmult és uj világok kulturája megteremtett.

Aki ezt a Nagy Képes Világtörténetet könyvtárába igtatja, mintha egy muzeumot vinne a házába. S olyan csodás muzeomot, a melyben a képek és tárgyak maguk is ékesen beszélnek, s azonfelül a tudomány legjobb mesterei a legteljesebb kommentárt adják melléjük. Gyönyörüsége lesz a szemének, gazdagodása az elméjének. A legigazibb házi kincs.

— **Eleven fényképek.** *Zlinszky* András ma vasárnap délután kinematografia-mutatványokat produkál a bálház termében. Az érdekes és mulattató előadásra felhivjuk a közönség figyelmét.

— **„A Tudományok zsebkönyvtára.“** *Stampfel* Károly pozsonyi könyvkereskedő kiadásában fenti czim alatt egy füzetes mű jelent meg, mely hivatva van szélesebb körben és érdeklődést kelteni. A tudományok zsebkönyvtára időhöz nem kötötten, 60-filléres kis füzetekben jelenik meg s a tudományok minden ágára kiterjeszkedik. A jó magyarsággal és eleven stilussal megirt füzetek főbb vonásokban világos képet adnak az illető tudományról s megismertetik az olvasót mindazzal, amit az illető szakmából okvetlenül tudnia kell. Eddigelé a következő füzetek jelentek meg: Földrajzi és statisztikai tabellák. Összeállitotta *Kirchmann* és *Péter*. 2. Arithmetikai és algebrai példatár, irta Dr. *Lévay* E. 3. Kislatin nyelvtan, irta Dr. *Schmidt* M. 4. Magyar irodalomtörténet, irta *Gaal* M. Kaphatók e füzetek minden könyvkereskedésben.

— **Meghaltak november hónapban.** Szeybold Frida, 1 éves, ág. ev., torokgyik; Kuntner Janka, 7 éves, r. k., tüdőlob; Zins Károly, 75 éves r. k., tüdőgümőkor Abrám Károly, 6 napos, r. k., gyengeség; Langs Mihály, 88 éves, r. k., aggkor; Weinlich Ferencz, 74 éves, r. k., agylágyulás; Szovják Imre, 27 éves, ág. ev. gümőkór; Gneisz Fülöp, 22 éves, r. k., hashártyalob; Herlicska Anna 7 éves, r. k., roncsoló-toroklob; Pollok Ferenczné, 47 éves r. k., gümőkór.

)(**Gyomorbetegségek** különböző rosszra hajló alakot öltenek, különösen akkor, ha kisebb gyomorbajoknál nem mozdítjuk elő a javulást. Erre nézve mindig arra alkalmas haziszert kellene készletben tartani. Különösen jó hatásunak örvend dr. Rosa életbalzsama Fragner B. gyógyszertárából Prágában 205—III. Különben is figyelmeztetjük olvasóinkat lapunk mai számában közölt erre vonatkozó hirdetésére.

---

* **Illatos vaj.** A divat legujabb örültsége a parfümözött vaj. Világos, hogy ezt a gazdag amerikaiak kenik kenyérre. Azok a tejgazdaságok, amelyekben ez a vaj készül, illatosabbak, mint akárhány virágkereskedés vagy parfüm-bolt. A kész vajat finom muszlinba takarják és rózsalevelekből csinált ágyon helyezik el, fóleje pedig frissen tépett virágokat raknak. Az igy ellátott edényt jégszekrénybe teszik és tiz óráig állani hagyják. Ezzel aztán készen van az illatos vaj.

* **Házassági kurzus.** Az evanstoni Northwestern-egyetemen a legujabban házassági kurzust tartanak. Megjegyzendő, hogy ez a házassági kurzus nem magára a házaséletre, hanem a házasság külsőségeire is vonatkozik. A hallgatókat előkészitik arra, hogyan állják meg becsülettel helyüket az eljegyzés, a lakzi alkalmával vőlegényi, akár násznagyi, akár menyasszonyi stb. minőségben. Mert talán mondanunk sem kell, hogy a hallgatóság körében szép számmal vannak hölgyek is. A tanitványokat alaposan beavatják az esketési czeremónia titkaiba, ugy hogy a „vizsgázott vőlegények“ már az első házasságuk alkalmával is olyan fesztelenül mozognak, mint a többiek csak az ötödik alkalmával. Cumnock tanár, aki a kurzust vezeti gondosan kiterjeszkedik az összes képzelhető részletekre, mert hát amerikában régen divatjukat multák már az „örök életre“ kötött házasságok és az embernek lépten-nyomon el kell készülve lennie arra, hogy vagy megnősül, vagy — elválik.

* **Felévi fogház egy csókért.** Hogy nőkkel szemben nem tanácsos a tolakodás, még vasuton sem, mutatja a következő eset. Egy utazó kereskedő Rittershausen és Wipperfürth között a vonatnak egy alaguton való áthaladása közben átölelte és megcsókolta Schmitz Anna kisasszonyt és megakadályozta ezt abban, hogy a kocsiablakhoz menjen segitségért. A kisasszony, mikor a tolakodó kereskedő a vonatot elhagyta elpanaszolta esetét beszálló utazóknak, kik megállapitották az illetőnek személyazonosságát, mire most biróság foglalkozik az ügygyel és a hős szerelmest minden tagadás ellenére félévi fogházbüntetéssel sujtotta.

Közgazdaság.

A rétek ápolása.

Sok gazda számára alig van fontosabb dolog, mint a réteknek helyes és okszerü gondozása. Ugy a szénára, mint pedig a sarjura szükségünk van a jelenben, a szükségünk lesz arra a jövőben is. A természetes rétek a melyek sohasem szántatnak és sohasem forgattatnak meg, természetesen más kérdést igényelnek mint azok a területek a melyek csak időnként szolgálnak szénatermelésre. Hogy mit értünk tulajdonképen természetes rét alatt az kiviláglik a következőkből. Ezek olyan teltek, a melyek kisebb vagy nagyobb folyamok közelében fekszenek és fekvésüknél fogva télen és tavaszszal az emlitett folyók vize által elárasztatnak és a vizből lerakodott iszap által ugy megtermékenyittetnek, hogy évek hosszu során át évente tetemes szénatermést adnak. Rétek továbbá azok a teltek is, a melyek talajszerkezetüknél és nedvesség tartalmuknál fogva ha évente, vagy legalább is ha két évenként megtrágyáztatnak szintén évek hosszu során át sok és jó termést adnak. Minden körülmények között szükséges azonban, hogy rétjeinket megtrágyázzuk; igy azok a rétek a melyek évenként folyamok iszapjában részesülnek szintén nem nélkülözhetik a trágyát, mert a folyam iszap, illetőleg a folyamok vize nem tartalmazza mindazon anyagokat a melyekre a rétegnek tápanyagvisszapótlás szempontjából szükségük van. Vannak ugyan olyan természetes vizek is, melyek ugy mint káliumot tartalmaznak olyan mennyiségben, mely a visszapótlás szempontjából többé-kevésbé elegendő. Sohasem fogunk ellenben oly vizet találni, mely annyi a termés által elvett foszforsav pótlására elegendő volna. A foszforsav okszerü visszapótlása kihordott istállótrágya által már azon okból is lehetetlen, mert maga az istállótrágya rendkivül kevés foszforsavat tartalmaz, mig a rét nagyobb mennyiséget igényel, ami már abból is kiviláglik, mert az a fűmennyiség a mely egy darab számos huzóállat fenntartására szükséges 12 kgnál több foszforsavat tartalmaz. Az ilyen esetekben tehát okvetlenül szükséges hogy az istállótrágyában foglalt foszforsavon kivül még külön foszforsavat juttassunk a rétnek. Különben jelenleg azon az állásponton vagyunk, hogy az istállótrágya nem a rétre, hanem szántóföldünkre való, különösen a mai viszonyok mellett, a midőn képesek vagyunk olcsó pénzen mindazon anyagokat rétjeinknek juttatni, a melyekre azoknak szükségük van, hogy rajtuk a takarmány füvek jól tenyészhessenek.

Ami már most a viziszap hatását illeti, ugy a tapasztalás azt tanitja, hogy iszaptartalmu viz tavasszal a rétre eresztve, ha mindjárt csak papir vékonyságu iszap réteget hagy is vissza, a füvek növekedését bámulatos mértékben fokozza. A beiszapolás által egy réten a széna menynyisége megkétszereződhetik. A rétnek vizzel való elárasztása jobb tavasszal, mintha egyáltalán nem árasztjuk el, másrészt azonban a tapasztalat azt bizonyitja, hogy ha csak lehetséges a rétet ősszel árasszuk el vizzel. Emellett több fontos körülmény szól: elsőben is mindenütt be kellene tartant azt a szabályt, hogy a vizet lehetőleg csak akkor hozzuk a rétre, ha annak hőmérséklete mindig magasabb mint a levegőé, tavasszal azonban sohasem. Azonkivül ősszel a viz, midőn a tenyészet elhalóban van, általában sokkal több trágyaalkató részt tartalmaz, mint tavasszal, s ez okból ne hagyjunk ugyan fel a tavaszi öntözéssel, de a fősulyt az őszi öntözésre fektessük.

Ne hagyjuk továbbá rétjeinket ősszel tulságosan lelegeltetni. Ha az állatok tulságos rövidre legelik le a füvet, az a körülmény fő oka annak, hogy sok helyen a legjobb rétek a tél fagya által tönkre mennek. A rét termeszetes gyeptakarója sokkal jobban védelmezi meg a növényzetet az elfagyástól, mint a védelmül esetleg elteregetett trágya. Meg kell emlékeznünk ehelyütt a rétek trágyázására használt compostról is. Kétséget sem szenved, miszererint a composzt egy kitünő trágyaszer, do hatását illetőleg nagyon fontos az, hogy minő időben használjuk. Sajnos azonban, hogy igen sok helyen még mindig tavasszal alkalmazzák. Ha a a compostot kora tavasszal hordják ki és egyuttal elég csapadék hull le, akkor hatása minden esetre jó. Egészen másképen áll azonban a dolog, ha a tavasz nagyon száraz és csapadék hiány van. Ekkor a compost bomlás nélkül fekszik a talajon és ez okból teljesen hatástalan. Ha őszszel alkalmazzuk a compostot ez egyrészt megvédelmezi a növényzetet az elfagyástól, másrészt pedig őszszel sohasem hiányzik a compost elbomlásához szükségelt elegendő nedvesség mnennyiség.

Hogy mikor használjuk a rétet ez a körülmény szintén befolyással van a talaj kisebb nagyobb foku kimerülésére. A magvak kiképződése, a következő tenyészet hátrányára már igen sok tápanyagot von el a talajból.

Ezért czélszerü a szénát még a mag kiképződés előtt lekaszálni. Legczélszerűbb pedig a kaszálást akkor eszközölni, midőn a rét növényzetének legnagyobb része virágzásban van, mert ugy kapjuk a táplálékanyagokban leggazdagabb szénát.

Irodalom és művészet.

— **A szakirodalom köréből.** A vendéglősök és kávések szellemes magyar szakujságja, a „Vendéglősök Lapja“ ujévkor lép XV-ik évfolyamába. Ez a közkedveltségü derék kis szakujság igazán apostoli hivatást teljesitett tizennégy évi fennállása alatt. Egyik főérdeme az, hogy a vendéglősöket és kávésokat teljesen megmagyarositotta, a germanizmust addig üldözte, mig mindenünnen kiszoritotta. A hazafias szellemü kis ujság legjelesebb ujságiróinkat csoportositotta maga körül, hogy magyarositó czélját elérje s nélközhetlenné vállt a vendéglősök és kávések számára, akiknek érdekeiért eredményesen küzdött s küzd ma is. Szellemes, magvas czikkei, mulattató közleményei a nagyközönség érdeklődését is kivivták, ugy hogy ma a legelenkebb ujság a „Vendéglősök Lapja“ a rengeteg szakujság között. A czinos kiállitásu ujság 16 oldal tartalommal, képpel jelenik meg, előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., mely összeg a kiadóhivatalba Budapest, VII., Akáczfa-utcza 3. szám alá küldendő. A lap szerkesztőjének Ihász Györgynek, az ismert irónak érdeme, hogy a hazafias szellemü, kitünő szaklap a XV-ik évfolyamát éri meg a vendéglős szakipar hű és kiváló szolgálatában.

— **Stampay** köbölkúti főtanitó 224 lapos ötödik kiadásu énekeskönyve dús tartalommal s gyönyörü képekkel, igen kedves kötésekben 15 és 25 krért kapható. 11-ik könyv és kották ingyen. Kapható a szerzőnél Esztergommegyében.

— **A legrégibb** magyar élczlapot, az „Üstököst,“ az igazi magyar humor egyetlen képviselőjét, melegen ajánljuk mindenkinek. Minden párttól független politikai szatirája, karrikaturái, krónikás adomái stb. méltán az első helyet biztositják neki a magyar élczlap-irodalomban. Előfizetési ára negyedévre 2 frt. mely egyszerüen az „Üstökös“-nek Budapestre czimzendő.

— **A Magyar Könyvtárnak** most megjelent novemberi sorozata ismét csupa nagyértékü könyvvel gyarapitja e derék vállalatot. A 71. szám a Könyvtár uj Moliére-forditásainak másodikát nyujtja: „A fösvény“-t, melyet épugy mint az elsőt, Dandin Györgyöt, Hevesi Sándor forditott le és látott el a szükséges magyarázatokkal. Kazinczy Gábor érdemes, de már elavult nyelvezetü forditását ez az ujabb, minden tekintetben dicséretes munka bizonnyal gyorsan ki fogja szoritani szinpadainkról is. A 72. szám Jókai Mór „Fekete vér“ czimü uj drámáját tartalmazza, ezt a mesteri rajzát a 60-as évek magyar világának, melyet a nagyköltő már annyi remekében vázolt, de kevés helyütt oly megkapó szinekkel, oly eleven hűséggel, mint ebben a munkájában. Az örökifjú Jókai ezt a még eddig sehol meg nem jelent szinmüvet kizárólag a „Magyar Könyvtár“-nak engedte át, ezzel is kifejezve a vállalat iránti rokonszenvét. — Az ezután következő füzet a classicus világba visz bennünket; Plutarchos egyik legszebb életrajzát adja, a Periclesét, kiuek csodálatos pályáját a nagy görög történetiró annyi szeretettel tudta megrajzolni. E munka forditása dr. Kacskovics Kálmán tollát dicséri, mig a tartalmas bevezetés Tóth Rezsőtől való. — 74—75. füzet folytatja a „Magyar Könyvár“ Arany-kiadásait, melyek hivatva vannak, nagy nemzeti költőnk müveit a kevésbbé jómodiakra nézve is hozzáférhetőkké tenni. Most Arany legszebb kisebb költeményei jelentek meg, még pedig úgy mint az eddigiek, Moravcsik Géza bevezető fejtegetéseitől kisérve. Végre a 76. füzet a külföldi irodalmak elbeszéléseinek azt a gyüjteményét folytatja, melyből eddigelé a francia és az olasz „elbeszélők tára“ indultak meg. Most a spanyol elbeszélőkre került a sor, kik közül e füzetben négyet mutat be Szalai Emil forditása: Palacio Valdést, Frontaurát, Pardo Bazant és Alast. Mind a négy becsülettel képviseli ezt az irodalmat, melynek nálunk inkább csak dicső multját ismerik, mint jelenét. — A „Magyar Könyvtár“ egy-egy száma 15 kr.; az eddigi szamok jegyzékét szivesen megküldi a kiadó czég: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai). Budapest, Andrássy-út 21.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postaber és vámmentesen, valamint házhoz szállitva, -- mintákat pedig postafordultával** küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (c. i. k. udv. szállito) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Az egészség fentartására, az életnedvnek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismert és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felbüfögés, vértóludás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul.

Prágai házi kenőcs

több ezer hála-nyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél, szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az úgynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknél, mirigydaganatoknél, zsirdaganatoknél, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít.

Fragner B. gyógyszertárából Prágában 203-III.

Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerévé lett a népnek.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üv. 50 kr. Portával 20 krral több.

A hol már genyedés mutatkozik, ott a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Egy mintacsomag ára 25 és 35 kr. Portával 6 krral több.

Óvás! Hamisitás elkerülés végett mindenki kérje a valódi készitményt a Fragner B.-féle gyógyszertárból Prágában és figyeljen, hogy a csomagolásnak minden oldala „Dr. a Rosa-féle életbalzsam“ [redacted] ide nyomott kerek védjegye látható, ellenben a „prágai házi-kenőcs“ csomaglásának minden oldalán az ide [redacted] nyomott háromszögü védjegy látható. — Hamisitások bejelentésekért mindenki díjat kap.

[redacted] Elismerő okiratok ezrel bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak. [redacted]

Raktárok az alábbi gyógyszertárokban: TÖRÖK J., EGGER A., THALMAYER SEITZ és KOCHMEISTER utodai Budapesten és Kőszegen FLODERER JENO-nél, belváros (Csácsinovits-féle gyógyszertár).

A készitő föraktára: **FRAGNER B.** gyógyszertár a „fekete sashoz“ Prágában 203. sz; a Sporner-utcza sarkán.

Posta-küldemények azonnal.

Kinematografiai mutatványok

Edison

legzseniálisabb a napi sajtó által felmagasztalt

epochális találmánya.

A világ legnagyobb csodája.

Photográfiák megelevenitése.

Látható **Köszegen a bálház** nagytermében

csak ma vasárnap délután

diák-előadás és este **utolsó előadás.**

Helyárak: I. hely 80 kr., II. hely 50 kr., álló-hely 30 kr., karzat 15 kr.

Szives pártfogásért esedezik

Zlinszky András.

Kerestetik

egy előkelő társadalmi állással bíró személy, ki alkalmas egy legelsőrendű életbiztositó-társaságot **Köszeg** város Vasmegyében képviselni. Eredményteljes müködés által rendes fizetés érhető el. Ajánlatok referencziák megnevezésével „G. M." megjelölés alatt a **Pick Géza**-féle hirdetési irodába, Budapesten, Erzsébettér 3. czimzendők.

Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert jó hirnévnek örvendő s többoldalulag kitüntetett sósborszesz-készitményem — kelendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszer smind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

általánosan elismert kitünő háziszer, különösen a bedörzsölés kenő-gyuro gyógymódnál (massage) igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind fogtisztitó szerül is, a mennyiben a fogak fényet elősegiti, a foghust erősbiti és a szátiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra is, a hajidegek erősitésére, a fejkorpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kis üveg ára 45 kr.

Brázay Kálmán *Budapesten, IV., Muzeum-körut 23. sz.*

Kapható Köszegen: Pollák Sándor, Unger József, Jánosa Gyula és Schneller Ernő uraknál.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentallt az idő megprobálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagazogatásnál és meghuléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkenti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József gyógyszerésznel Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen ovatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czegjegyzés nélkül mint csem valódit utasitsa vissza.**

RICHTER F. ZD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Foraktár: Köszegen **Floderer Jenő gyógyszerész nél.**

Epitészek, épitőmesterek és háztulajdonosok

figyelmébe ajánlja gyártmányát az

ELSŐ MAGYAR

„SCAGLIOL" épitőlemez-gyár

Tata-Tóváros.

A szabadalmazott épitőlemez, **nyaralók, lakóházak, gazdasági és gyári** épületeknél vagy ezek átalakitásánál kiválóan alkalmas.

Tüz- és fagymentes, teljesen **száraz mennyezetek, boltozatok, keritesfalak, válaszfalak, kémény** és **szellőztető csövekhez** alkalmas, **gomba, fereg** és **saletrom** mentes anyag.

Uj, gyors és a **legolcsóbb** épitkezési rendszer.

Magyarázó füzetek és egyes anyagok árai dijtalanul küldetnek.

SZVOBODA GYULA, épitész.

Húzás feltétlenül már jövő hó 4-én. Sorsjegyeket ajánl:

A budapesti Ujságirók Egyesülete.

Sorsjáték kezelőség Kossuth-Lajos u. 1.

A

nagyérd. közönség

figyelmébe!

Kapható az előkelőbb füszer- és csemegkereskedésekben.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenban Ausztriában, az antirheumatikus és antiarthritik vértisztitó tea feltalálójának Vértisztitó hatásu köszvénynél és reumatizmusban.

Ha e helyütt a nyilvánosság elé lépek, úgy ez azért történik, mivel kötelességemül tartom Wilhelm Ferencz neunkircheni gyógyszerész urnak köszönetemet ifejezni azon szolgálataiért, melyekkel sulyos reumatikus bajomban vértisztitó-teajával segítségemre volt s hogy azután másokat is, a kik e borzasztó bajnak alávetvék, e pompás teára figyelmeztessek. Nem vagyok képes kinzó fájdalmamat, melyet 3 éven át minden időváltozásnál éreztem s melytől semmi gyógyszer, sem a Bécs melletti badeni kénfürdő nem szabadíttott meg — leirni. Álmatlanul fetrengtem éjszakákon át ágyamban, étvágyom láthatólag alábbszállott, szinem hanyatlott és testi erőm egyre fogyott. A fent nevezett teának 4 heti használata után szenvedeimtől nemcsak teljesen megszabadultam, hanem most is teljesen mentvagyok, mikor 6 éven át nem iszom teát; egész testi állapotom is javult. Erősen meg vagyok győződve, hogy bárki, a ki hasonló bajban e teához folyamodik, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat, mint én áldani fogja.

Kiváló tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófnő,
főhadnagyné.

Kapható minden gyógytárban.

föraktár:

Köszegen: Floderer Jenő

gyógyszerész urnál (Cacsinovits-féle gyógyszertár)

Karácsonyi eladás!!

Krausz József divatáru házában

Kőszeg, király-ut (ált. takarékpénztár épületében.)

november 20-tól deezember 25-ig

következő áruk lesznek **leszállitott szabott árak** mellett eladva.

Dupla széles mintás kelme minden szinben mtr.	32 kr.	120 cm. széles tiroli loden minden szinben mtr.	70 kr.
„ „ sima gyapot kelme minden szinben mtr.	34 „	„ „ „ jaquard posztó „ „ „	75 „
„ „ „ kamgarn „ „ „	40 „	tenis parget „ mtr.	22 és 25 „
„ „ tricot kelme „ „ „	45 „	divat „ mtr.	20 „
120 cm. széles jaquard kelme „ „ „	55 „	flanell „ mtr.	30 „

Nagy választék kézimunkák, uri- és női fehérnemű, nyakkendők, kesztyük és kötényekben, nagyon olcsó árak mellett.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.